

Stanoviště 5: Autorské právo – Kdo vlastní nápady?

Úvodní text: Když vytvoříme něco jedinečného – píseň, obrázek, knihu nebo třeba video – kdo je majitelem tohoto díla? Může si ho každý stáhnout a použít, jak se mu zlíbí, nebo existují pravidla, která chrání autory a jejich tvorbu? Autorské právo je zde proto, aby chránilo tvůrce a zajistilo, že jejich díla nebudou zneužívána. Jak dobře rozumíte pravidlům, která se vztahují na hudbu, fotografie, filmy nebo texty na internetu? Dnes si to otestujeme! Vaším úkolem bude odpovědět na 20 otázek o autorském právu. Správné odpovědi vám přinesou body – čím více bodů získáte, tím lépe rozumíte pravidlům, která chrání kreativní práci.

Stanoviště 5: Autorské právo – Kdo vlastní nápady?

Zadání úkolu: Před vámi je sada 20 otázek týkajících se autorského práva. Některé otázky mají odpovědi "Ano/Ne", jiné otázky nabízejí možnosti A, B, C nebo D. Správná odpověď vám přinese 10 bod. Jak dobře se vyznáte v pravidlech, která se vztahují k ochraně nápadů, uměleckých děl a dalšího tvůrčího obsahu?

Stanoviště 5: Autorské právo – Kdo vlastní nápady?

1. Autorské právo vzniká automaticky ve chvíli, kdy autor vytvoří dílo.
 - a. Ano
 - b. Ne
2. Můžeš legálně použít jakoukoliv fotografii z internetu bez souhlasu autora?
 - a. Ano
 - b. Ne
3. Jak dlouho obvykle trvá ochrana autorských práv na literární dílo po smrti autora?
 - a. 20 let
 - b. 50 let
 - c. 70 let
 - d. 100 let
4. Pokud vytvoříš originální píseň a nahraješ ji na YouTube, jsi automaticky jejím vlastníkem.
 - a. Ano
 - b. Ne
5. Pokud stáhneš film z nelegálního zdroje, porušuješ autorská práva.
 - a. Ano
 - b. Ne
6. Co označuje symbol ©?
 - a. Předmět je chráněn autorským právem.
 - b. Předmět je z veřejné domény.
 - c. Předmět lze volně kopírovat.
 - d. Předmět je dostupný pouze v knihovnách.

7. Který z následujících způsobů užití hudby neporušuje autorská práva?
- a. Použití písně v osobním videu bez souhlasu autora
 - b. Kopírování hudby a sdílení s přáteli
 - c. Poslouchání zakoupené hudby na vlastním zařízení
 - d. Použití písně v reklamě bez zaplacení licence
8. Můžeš citovat krátký úryvek z knihy, aniž bys porušil autorská práva?
- a. Ano
 - b. Ne
9. Co je to "veřejná doména"?
- a. Díla, která si kdokoli může stáhnout a použít bez omezení
 - b. Díla, která jsou chráněna autorským právem
 - c. Díla, která nelze legálně sdílet
 - d. Díla, která jsou k dispozici pouze na internetu
10. Pokud nakreslíš obrázek, ale někdo ho použije na svém webu bez tvého souhlasu, porušuje tím autorská práva?
- a. Ano
 - b. Ne
11. Software je chráněn autorským právem stejně jako knihy nebo hudba.
- a. Ano
 - b. Ne
12. Kdy můžeš použít písničku ve školním videu bez porušení autorských práv?
- a. Kdykoli, pokud to nebude zveřejněno na internetu
 - b. Pokud je písnička starší než 70 let
 - c. Pokud získáš licenci nebo povolení od autora
 - d. Pokud ji použiješ jen v domácím videu

13. Pokud někdo použije tvoje dílo bez svolení, můžeš se domáhat svých práv u soudu.
- a. Ano
 - b. Ne
14. Který z následujících případů je porušením autorských práv?
- a. Stáhnutí volně dostupného softwaru
 - b. Stáhnutí filmu z nelegálního zdroje
 - c. Vytvoření vlastního videa s vlastní hudbou
 - d. Vypůjčení knihy z knihovny
15. Pokud nahráješ video s písničkou bez svolení autora na YouTube, můžeš ti YouTube video smazat.
- a. Ano
 - b. Ne
16. Co znamená "fair use" v oblasti autorského práva?
- a. Volné použití díla bez jakýchkoli omezení
 - b. Použití části chráněného díla pro kritiku, komentář nebo vzdělávání
 - c. Použití díla pro komerční účely
 - d. Použití jakéhokoli díla bez uvedení autora
17. Kdy můžeš legálně použít obrázek chráněný autorským právem?
- a. Když uvedeš autora
 - b. Když získáš souhlas autora
 - c. Když ho upravíš podle svých potřeb
 - d. Když obrázek stáhneš z veřejné stránky

18. Která z následujících činností je legální bez porušení autorského práva?
- a. Kopírování hudby z CD na internet a sdílení
 - b. Stáhnutí volně dostupné fotografie z webu, který poskytuje bezplatné zdroje
 - c. Použití filmu v online reklamě bez souhlasu
 - d. Sdílení placeného softwaru s přáteli
19. Pokud koupíš film na DVD, máš právo jej volně kopírovat a sdílet s ostatními?
- a. Ano
 - b. Ne
20. Jak se jmenuje organizace, která v ČR spravuje práva autorů hudby a zajišťuje jejich odměny?
- a. OSA
 - b. ČTK
 - c. SPT
 - d. BIS

Stanoviště 5: Autorské právo – Kdo vlastní nápady?

Správné odpovědi:

1. a) Ano
2. b) Ne
3. c) 70 let
4. a) Ano
5. a) Ano
6. a) Předmět je chráněn autorským právem
7. c) Poslouchání zakoupené hudby na vlastním zařízení
8. a) Ano
9. a) Díla, která si kdokoli může stáhnout a použít bez omezení
10. a) Ano
11. a) Ano
12. c) Pokud získáš licenci nebo povolení od autora
13. a) Ano
14. b) Stáhnutí filmu z nelegálního zdroje
15. a) Ano
16. b) Použití části chráněného díla pro kritiku, komentář nebo vzdělávání
17. b) Když získáš souhlas autora
18. b) Stáhnutí volně dostupné fotografie z webu
19. b) Ne
20. a) OSA

Stanoviště 5: Autorské právo – Kdo vlastní nápady?

Otázka	Odpověď
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	